

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA W LUBLINIE

20-027 Lublin, ul. Karłowicza 4 IX p., tel. 81 534 07 86, fax, 81 534 07 81

Lublin, 14 listopada 2016 r.

RIO – II – 600/38/2016

Pan Jerzy Czyżewski
Wójt Gminy
Plac Jagielloński 27
21 - 532 Łomazy

Szanowny Panie Wójcie !

W dniach od 8 sierpnia do 16 września 2016 r. (z uzasadnionymi przerwami) Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej gminy Łomazy. Protokół kontroli podpisano 28 września 2016 r.

W zakresie nieprawidłowości wyeliminowanych w trakcie kontroli, po udzieleniu przez kontrolujących stosownego instruktażu lub o incydentalnym charakterze – nie formułowano wniosków pokontrolnych.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 561).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

1. W zakresie rachunkowości i sprawozdawczości:

1.1. Nieokreślenie – w dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości – wersji stosowanego oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji oraz wskazanie nieprawidłowej metody inwentaryzacji budynków, budowli, kredytów i pożyczek – str. 5 protokołu.

Uzupełnić dokumentację opisującą przyjęte zasady rachunkowości, przez wskazanie wersji stosowanego oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji oraz prawidłowych metod inwentaryzacji środków trwałych, do których dostęp nie jest utrudniony, tj. drogą spisu z natury oraz zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek, tj. drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników, stosownie do przepisów art. 10 ust. 1 pkt 2 i 3 lit. c, ust. 2 w związku z przepisami art. 26 ust. 1 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r., poz. 1047).

1.2. Prowadzenie ewidencji szczegółowej – w zakresie dochodów z tytułu czynszu najmu i dzierżawy, opłat z tytułu korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz podatku od środków transportowych – inną techniką niż ustalona przez kierownika jednostki – str. 5 protokołu.

Księgi rachunkowe prowadzić w sposób ustalony przez kierownika jednostki w dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości, w związku z przepisami art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a i ust. 2 ustawy o rachunkowości.

1.3. Niesporządzanie w 2015 r. zestawienia obrotów dzienników częściowych. Niezachowanie kolejnej numeracji zapisów w dzienniku – str. 6 protokołu.

Stosując dzienniki częściowe, grupujące zdarzenia według ich rodzajów, sporządzać zestawienie obrotów tych dzienników za dany okres sprawozdawczy, stosownie do przepisów art. 14 ust. 3 ustawy o rachunkowości.

Zapisy w dzienniku kolejno numerować, mając na uwadze, że przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera zapis księgowy powinien posiadać automatycznie nadany numer pozycji, pod którą został wprowadzony do dziennika, stosownie do przepisów art. 14 ust. 2 i ust. 4 powołanej ustawy.

1.4. Niesporządzanie zestawienia obrotów i sald, obejmującego wszystkie konta księgi głównej. Niesporządzenie zestawień sald kont ksiąg pomocniczych w zakresie dochodów z tytułu najmu lokali mieszkalnych i użytkowych (prowadzonych ręcznie) na koniec 2015 r. – str. 6 protokołu.

Na podstawie zapisów na wszystkich kontach księgi głównej, sporządzać zestawienie obrotów i sald, zgodnie z przepisami art. 18 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Co najmniej na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych sporządzać zestawienia sald wszystkich kont ksiąg pomocniczych, zgodnie z przepisami art. 18 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

1.5. Nieprawidłowe ewidencjonowanie operacji dotyczących wpłaty do kasy dochodów budżetowych i ich odprowadzenia na rachunek bankowy – str. 7 protokołu.

Zapisów operacji gospodarczych dokonywać w porządku systematycznym, w związku z przepisami art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w szczególności:

- wpływ do kasy dochodów budżetowych ewidencjonować:
  - Wn 101 „Kasa”,
  - Ma 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” (należności przypisane) lub
  - Ma 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych” (należności nieprzypisane),
- odprowadzenie zrealizowanych dochodów na rachunek bankowy:
  - Wn 141 „Środki pieniężne w drodze”,
  - Ma 101 „Kasa”,
- wpływ tych dochodów na rachunek bankowy:
  - Wn 130 „Rachunek bieżący jednostki”,
  - Wn 141 „Środki pieniężne w drodze”,

stosownie do zasad funkcjonowania tych kont, określonych w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289 z późn. zm.), powoływanego w dalszej części tego wystąpienia jako „rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.”.

1.6. Nieterminowe regulowanie zobowiązań, w tym m.in. z tytułu zwrotu wniesionych w pieniądzu kwot wadium i zabezpieczeń należytego wykonania umów o zamówienia publiczne oraz przechowywanie tych zabezpieczeń na nieoprocentowanym rachunku bankowym – str. 8, 14-15, 81-82, 83-84, 92, 99, 102 protokołu.

Wydatków publicznych dokonywać w terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań, stosownie do przepisów art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

- Wniesione w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego w pieniądzu:
- wadium – wpłacone przez wykonawcę, którego oferta nie została wybrana – zwracać niezwłocznie po wyborze oferty najkorzystniejszej lub unieważnieniu postępowania, stosownie do przepisów art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 2164 z późn. zm.),

- zabezpieczenie należytego wykonania umowy – przechowywać na oprocentowanym rachunku bankowym i zwracać – w części pozostawionej na zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi za wady – nie później niż w 15. dniu po upływie tego okresu, zgodnie z przepisami art. 148 ust. 5 i art. 151 ust. 3 tej ustawy.

1.7. Niedokonanie ostatecznego zamknięcia ksiąg rachunkowych budżetu i Urzędu Gminy za lata 2012-2015. Niezachowanie ciągłości bilansowej w zakresie kont pomocniczych prowadzonych do konta 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” – str. 8-9 protokołu.

Księgi rachunkowe zamykać na dzień kończący rok obrotowy nie później niż w ciągu 3 miesięcy od tego dnia, zgodnie z przepisami art. 12 ust. 2 pkt 1 ustawy o rachunkowości, mając na uwadze, że ostateczne zamknięcie ksiąg rachunkowych winno nastąpić do dnia 30 kwietnia roku następnego, w związku z przepisami § 18 ust. 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

Wykazane w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia stany aktywów i pasywów ujmować w tej samej wysokości, w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych, stosownie do przepisów art. 5 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Ewidencję szczegółową do konta 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” prowadzić w sposób umożliwiający ustalenie stanu należności i zobowiązań według poszczególnych kontrahentów, zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta określonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

1.8. Przypadki niebieżącego ewidencjonowania operacji gospodarczych – str. 9, 11-12 protokołu.

Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzać, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, stosownie do przepisów art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

1.9. Prowadzenie ewidencji analitycznej środków trwałych, w zakresie gruntów, bez wskazania symbolu klasyfikacji rodzajowej – str. 10 protokołu.

Ewidencję analityczną środków trwałych, w tym gruntów, prowadzić w podziale na grupy, podgrupy i rodzaje środków trwałych, zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2010 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT) (Dz. U. Nr 242, poz. 1622) w związku z art. 40 ust. 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2016 r., poz. 1068).

- 1.10. *Niezgodność ewidencji syntetycznej z analityczną prowadzoną do konta 011 „Środki trwałe” oraz nieuwajnienie tego faktu w trakcie inwentaryzacji przeprowadzonej na koniec 2015 r. Niewyksięgowanie z ewidencji analitycznej wartości gruntów przekazanych w trwałą zarząd jednostkom organizacyjnym – str. 10-11, 22 protokołu.*

Na kontach ksiąg pomocniczych dokonywać zapisów będących uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej, zapewniając zgodność sald i zapisów tych kont, stosownie do przepisów art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Wyksięgować z ewidencji analitycznej wartość środków trwałych przekazanych jednostkom organizacyjnym gminy w trwałą zarząd, w związku z przepisami art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości i § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

Przeprowadzać rzetelną inwentaryzację środków trwałych, a ujawnione różnice wyjaśniać i rozliczać w księgach rachunkowych roku, na który przypadał jej termin, zgodnie z przepisami art. 26 ust. 1 pkt 1 i 3 oraz art. 27 ustawy o rachunkowości.

- 1.11. *Przypadki ujęcia na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe” składników majątku o wartości niższej niż określona w przepisach wewnętrznych – str. 11 protokołu.*

Na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe” ujmować składniki majątkowe o wartości określonej w dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości, w związku z przepisami art. 10 ust. 1 pkt 3 i ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz zasadami funkcjonowania tego konta, określonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

- 1.12. *Dokonanie – pod datą 31.12.2015 r. – wyksięgowania z ewidencji analitycznej, prowadzonej do konta 020 „Wartości niematerialne i prawne”, ogólnej wartości składników majątkowych, bez wskazania konkretnych tytułów wartości niematerialnych i prawnych – str. 12 protokołu.*

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać w sposób sprawdzalny, umożliwiając stwierdzenie poprawności dokonanych w nich zapisów, zgodnie z przepisami art. 24 ust. 4 pkt 1 ustawy o rachunkowości, mając na uwadze, że z ewidencji analitycznej prowadzonej do konta 020 „Wartości niematerialne i prawne”, będącej uszczegółowieniem zapisów dokonanych na tym koncie księgi głównej, winien wynikać stan wartości niematerialnych i prawnych w wartości początkowej według ich tytułów, w związku z przepisami art. 16 ust. 1 powołanej ustawy i zasadami funkcjonowania tego konta, określonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

- 1.13. *Ujmowanie – na koncie 020 „Wartości niematerialne i prawne” – kosztów zakupu rocznych licencji na korzystanie z oprogramowania – str. 13 protokołu.*

Na koncie 020 „Wartości niematerialne i prawne” ujmować wartość składników majątku o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, w związku z przepisami art. 3 ust. 1 pkt 14 ustawy o rachunkowości i zasadami funkcjonowania tego konta, określonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

- 1.14. *Prowadzenie ewidencji analitycznej do konta 221 – w zakresie dochodów z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych oraz innych dochodów pobieranych przez urzędy skarbowe na rzecz gminy – bez podziałek klasyfikacji budżetowej – str. 14 protokołu.*

Ewidencję szczegółową do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” prowadzić również według podziałek klasyfikacji budżetowej, zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta, określonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

- 1.15. *Niedokonanie w 2015 r. przypisu należności z tytułu czynszu dzierżawnego. Dokonywanie zapisów w ewidencji analitycznej prowadzonej do konta 221 (w zakresie należności z tytułu czynszu dzierżawnego, opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i gospodarowanie odpadami komunalnymi) – bez wskazania lub ze wskazaniem innej niż faktyczna daty dokonania operacji gospodarczej, rodzaju i numeru identyfikacyjnego dowodu źródłowego oraz bez powiązania tych zapisów z zapisami na koncie syntetycznym – str. 15-17 protokołu.*

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać w sposób odzwierciedlający stan rzeczywisty, ze wskazaniem daty dokonania operacji gospodarczej, rodzaju i numeru identyfikacyjnego dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu oraz jego datę, jeżeli różni się ona od daty dokonania operacji, zgodnie z przepisami art. 24 ust. 2 i art. 23 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o rachunkowości.

Zapewnić powiązanie zapisów kont ksiąg pomocniczych z zapisami kont księgi głównej, stosownie do przepisów art. 24 ust. 4 pkt 1 tej ustawy.

- 1.16. *Niewydzielenie – w ewidencji księgowej – wydatków wykonanych w ramach funduszu sołectkiego – str. 17-18 protokołu.*

Ustalić w zakładowym planie kont zasady ewidencjonowania w księgach rachunkowych wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego, w celu umożliwienia sporządzenia na ich podstawie wymaganych sprawozdań, w związku z przepisami § 15 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r, przepisami § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2016 r., poz. 1015) oraz § 9 ust. 1 pkt 7 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej załącznik Nr 39 do tego rozporządzenia.

1.17. Przypadki niewskazywania na dowodach dokumentujących wypłatę gotówki z kasy daty tej operacji oraz podpisu osoby, której ją wydano. Dokonywanie zapisów w raportach kasowych bez wskazania numeru identyfikacyjnego dowodu księgowego – str. 19 protokołu.

Na dowodach dokumentujących wypłatę gotówki z kasy wskazywać datę tej operacji oraz podpis osoby, której ją wydano, zgodnie z przepisami art. 21 ust. 1 pkt 4 i 5 ustawy o rachunkowości.

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać ze wskazaniem numeru identyfikacyjnego dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu oraz jego datę, jeżeli różni się ona od daty dokonania operacji, stosownie do przepisów art. 23 ust. 2 pkt 2 tej ustawy.

1.18. Nieprawidłowości w zakresie sprawozdawczości, polegające na:

- przyjęciu od kierowników jednostek organizacyjnych sprawozdań Rb-27S, Rb-28S, Rb-N i Rb-Z niespełniających wymogów formalnych (brak daty ich sporządzenia oraz podpisów kierowników i głównych księgowych na każdej stronie formularza),
- niewykazaniu – w jednostkowym sprawozdaniu Rb-27S za 2015 r. – danych w kolumnach 9 – 15 oraz wykazaniu w dochodów otrzymanych w dz. 756, rozdz. 75621 § 0020 niezgodnie z ewidencją księgową (zanizono o 122,17 zł),
- niewykazaniu – w jednostkowym sprawozdaniu Rb-28S za 2015 r. – danych w kolumnie „Wydatki zrealizowane w ramach funduszu sołeckiego”,
- wykazaniu – w zbiorczych sprawozdaniach Rb-27S i Rb-28S za 2015 r. – danych niewynikających ze sprawozdań jednostkowych,
- wykazaniu – w sprawozdaniu Rb-N za 2015 r. – zawyżonej kwoty należności wymagalnych (o 393,64 zł),
- wykazaniu – w sprawozdaniu Rb-Z za 2015 r. – zobowiązań długoterminowych jako krótkoterminowych (w kwocie 446.738,78 zł) oraz niewykazaniu w sprawozdaniu Rb-Z za 2014 r. zobowiązań wymagalnych (w kwocie 69.333,66 zł) – str. 23-28 protokołu.

Sprawdzać pod względem formalnym otrzymane sprawozdania jednostkowe, stosownie do przepisów § 9 ust. 3 w związku z przepisami § 14 ust. 1 i 5 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej oraz przepisów § 10 ust. 6 w związku z przepisami § 10 ust. 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1773).

Jednostkowe sprawozdanie Rb-27S „Sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego” sporządzać na podstawie ksiąg rachunkowych, zgodnie z przepisami § 6 ust. 1 pkt 1 i § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej, wykazując w tym sprawozdaniu – sporządzonym za rok – dane w szczególności określonej w przepisach § 4 ust. 1 pkt 3 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej załącznik nr 39 do tego rozporządzenia.

W jednostkowym rocznym sprawozdaniu Rb-28S „Sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego” wykazywać dane w kolumnie „Wydatki zrealizowane w ramach funduszu sołeckiego”, stosownie do przepisów § 9 ust. 2 pkt 7 cytowanej „Instrukcji...”.

Zbiorcze sprawozdania budżetowe, w szczególności sprawozdań jednostkowych, sporządzać na podstawie sprawozdań jednostek podległych oraz sprawozdania jednostkowego jednostki samorządu terytorialnego, jako jednostki budżetowej i jako organu, stosownie do przepisów § 6 ust. 1 pkt 3 powołanego rozporządzenia.

Jednostkowe sprawozdanie Rb-N „Kwartalne sprawozdanie o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych” sporządzać na podstawie ksiąg rachunkowych oraz innych dokumentów dotyczących jednostki, stosownie do przepisów § 4 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 rozporządzenia w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, wykazując jako należności wymagalne bezsporne należności, których termin płatności dla dłużnika minął, a które nie zostały ani przedawnione ani umorzone, zgodnie z przepisami § 13 ust. 1 pkt 5 „Instrukcji sporządzania sprawozdań”, stanowiącej załącznik Nr 9 do tego rozporządzenia.

W jednostkowym sprawozdaniu Rb-Z „Kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji” wykazywać – jako zobowiązania wymagalne – wszystkie bezsporne zobowiązania, których termin płatności dla dłużnika minął przed upływem okresu sprawozdawczego, a nie są ani przedawnione, ani umorzone oraz – jako zobowiązania długoterminowe – zadłużenie, którego pierwotny termin spłaty czy też wykupu jest dłuższy niż rok, stosownie do przepisów § 2 ust. 1 pkt 4 i § 1 ust. 3 „Instrukcji sporządzania sprawozdań”, stanowiącej załącznik Nr 9 do powołanego wyżej rozporządzenia.

- 1.19. *Sfinansowanie, występującego w trakcie 2015 r. deficytu budżetu gminy, ze środków części oświatowej subwencji ogólnej otrzymanej w grudniu 2015 r. na styczeń 2016 r. – str. 26 protokołu.*

Deficyt budżetu jednostki samorządu terytorialnego finansować przychodami pochodzącymi ze źródeł wskazanych w przepisach art. 217 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

- 1.20. *Zawyżenie – w sprawozdaniu Rb-PDP za 2015 r. – danych w zakresie skutków obniżenia górnych stawek w podatku od środków transportowych (o 274,87), w związku z ich wyliczeniem za nieprawidłowy okres –str. 30 protokołu.*

W sprawozdaniu Rb-PDP „Sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy” wykazywać kwoty stanowiące rzeczywiste skutki obniżenia górnych stawek w podatku od środków transportowych, zgodnie z przepisami § 3 ust. 1 pkt 9 w związku z § 8 ust. 3 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej załącznik Nr 39 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

- 1.21. *Wykazanie – w bilansie z wykonania budżetu gminy za 2015 r. – kwot zobowiązań krótkoterminowych jako długoterminowych (w wysokości 619.565,08 zł) – str. 31 protokołu.*

Zobowiązania, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego, wykazywać w bilansie z wykonania budżetu gminy jako zobowiązania krótkoterminowe, w związku z przepisami art. 3 ust. 1 pkt 22 ustawy o rachunkowości.

2. W zakresie budżetu gminy:

2.1. W zakresie dochodów budżetowych:

- 2.1.1. *Niesprawdzenie deklaracji na podatek od nieruchomości na 2015 r., w której podatnik wykazał użytki rolne jako zwolnione ustawowo, a w konsekwencji nieopodatkowanie tych gruntów podatkiem rolnym –str. 33, 34 protokołu.*

Sprawdzać przedkładane deklaracje podatkowe, w celu ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do przepisów art. 272 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r., poz. 613 z późn. zm.).

Przy opodatkowywaniu gruntów uwzględniać przepisy art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2016 r., poz. 1629), zgodnie z którymi podstawę wymiaru podatków stanowią dane zawarte w ewidencji gruntów i budynków, pamiętając, że grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne, z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza, podlegają opodatkowaniu podatkiem rolnym, w związku z art. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2016 r., poz. 617 z późn. zm.) i art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2016 r., poz. 716 z późn. zm.).

2.1.2. Przypadki umorzenia w 2015 r. zaległości podatkowych, mimo niezłożenia przez podatników wymaganych informacji w zakresie pomocy de minimis – str. 38 protokołu.

Od podatników, ubiegających się o ulgę w zapłacie podatku, egzekwować obowiązek złożenia dokumentów wymaganych przepisami art. 37 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2016 r., poz. 1808), mając na uwadze, że do czasu przekazania przez podmiot ubiegający się o pomoc zaświadczeń, oświadczeń lub informacji wymaganych tymi przepisami, pomoc nie może być udzielona temu podmiotowi, zgodnie z przepisami art. 37 ust. 7 powołanej ustawy.

2.1.3. Nieprawidłowe klasyfikowanie dochodów z tytułu wniesionych przez najemców opłat za wodę oraz należności za bezumowne korzystanie z mienia komunalnego – str. 42, 45 protokołu.

Dochody budżetowe z tytułu wniesionych przez najemców opłat za wodę klasyfikować do § 0830 „Wpływy z usług”, a należności z tytułu odszkodowania za bezumowne korzystanie z mienia komunalnego – do § 0970 „Wpływy z różnych dochodów”, zgodnie z „Klasyfikacją paragrafów dochodów, przychodów i środków (z objaśnieniami)”, stanowiącą załącznik Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1053 z późn. zm.).

2.1.4. Wskazywanie – w fakturach wystawianych dzierżawcy gruntu – innego terminu płatności niż wynikający z zawartej umowy – str. 43-44 protokołu.

W fakturach wystawianych dzierżawcy wskazywać termin płatności czynszu zgodny z postanowieniami zawartej umowy, mając na uwadze przepisy art. 669 § 1 i art. 694 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2016 r., poz. 380 z późn. zm.).

2.1.5. Nieprawidłowości przy wydawaniu zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, polegające na:

- pobraniu opłaty za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych – w roku ich nabycia – w nieprawidłowej wysokości,
- wydaniu zezwolenia przedsiębiorcy rozpoczynającemu działalność gospodarczą w zakresie sprzedaży napojów alkoholowych – przed wniesieniem należnej opłaty,
- niewydaniu decyzji stwierdzających wygaśnięcie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, w związku z niewniesieniem opłaty w ustawowym terminie – str. 49-51 protokołu.

W roku nabycia lub utraty zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych opłaty pobierać w wysokości proporcjonalnej do okresu jego ważności, stosownie do przepisów art. 11¹ ust. 8 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r., poz. 487 z późn. zm.).

Przedsiębiorcom rozpoczynającym działalność w zakresie sprzedaży napojów alkoholowych, zezwolenia na ich sprzedaż wydawać po wniesieniu należnej opłaty, zgodnie z przepisami art. 11¹ ust. 2 i 3 tej ustawy.

Wydawać decyzje stwierdzające wygaśnięcie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, jeżeli przedsiębiorca w terminie 30 dni od dnia upływu terminu do dokonania opłaty za korzystanie z zezwolenia nie wniesie raty opłaty powiększonej o 30% tej opłaty, stosownie do przepisów art. 18 ust. 12 pkt 5 lit. b i ust. 12b cytowanej ustawy, w związku z art. 162 § 1 pkt 1 i § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r., poz. 23 z późn. zm.).

2.1.6. Niezamieszczanie daty wpływu na oświadczeniach o wartości sprzedaży napojów alkoholowych – str. 51 protokołu.

Na wpływającej na nośniku papierowym dokumentacji – o charakterze finansowym lub mającym wpływ na gospodarkę finansową gminy – umieszczać pieczęć, zawierającą między innymi datę jej wpływu do Urzędu Gminy, stosownie do przepisów § 42 ust. 2 w związku z przepisami § 7 pkt 6 załącznika Nr 1 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. Nr 14, poz. 67 z późn. zm.).

2.1.7. Przypadki niepobrania opłaty targowej – str. 54 protokołu.

Pobierać opłatę targową w dniu dokonywania sprzedaży, stosownie do postanowień § 2 uchwały Rady Gminy Łomazy Nr IX/56/15 z dnia 26 listopada 2015 r. w sprawie wprowadzenia opłaty targowej, określenia zasad ustalania i poboru oraz terminów płatności, wysokości stawek opłaty i zarządzenia jej poboru w drodze inkasa, przez wyraźnie wskazanego przez Radę Gminy inkasenta, w związku z przepisami art. 19 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

2.2. W zakresie wydatków budżetowych:

2.2.1. Nieprawidłowe naliczenie i wypłacenie ekwiwaleńców za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, w wyniku:

- przyjęcia do ich obliczenia liczby dni pracy w miesiącu rozwiązania stosunku pracy, zamiast współczynnika służącego do ustalenia wysokości ekwiwalentu,
- błędnie ustalonej liczby dni niewykorzystanego urlopu,
- przyjęcia do obliczenia ekwiwalentu niewłaściwej dobowej normy czasu pracy obowiązującej pracownika, zatrudnionego w niepełnym wymiarze czasu pracy, co skutkowało jego zawyżeniem (o kwotę 3.000 zł) – str. 61-63 protokołu.

Ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop wypoczynkowy ustalać za – poprawnie ustaloną – liczbę dni niewykorzystanego przez pracownika urlopu, stosownie do przepisów art. 171 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2016 r., poz.1666). Przy ustalaniu ilości dni niewykorzystanego urlopu w wymiarze proporcjonalnym, przyjmować kalendarzowy miesiąc pracy odpowiadający 1/12 wymiaru urlopu przysługującego pracownikowi na podstawie art. 154 § 1 i § 2 Kodeksu pracy, zaokrąglając niepełny kalendarzowy miesiąc pracy w górę do pełnego miesiąca, stosownie do przepisów art. 155^{2a} § 1 i § 2 tej ustawy, a niepełny dzień urlopu zaokrąglać w górę do pełnego dnia, zgodnie z art. 155³ § 1 tej ustawy. Wymiar urlopu dla pracownika zatrudnionego w niepełnym wymiarze czasu pracy ustalać proporcjonalnie do wymiaru czasu pracy tego pracownika, biorąc za podstawę wymiar urlopu określony w art. 154 § 1, zgodnie z przepisami art. 154 § 2 Kodeksu pracy oraz przyjmując, że jeden dzień urlopu odpowiada 8 godzinom pracy, stosownie do art. 154² § 2 tej ustawy.

Ekwiwalent za niewykorzystany przez pracownika urlop wypoczynkowy obliczać dzieląc sumę miesięcznych wynagrodzeń ustalonych na podstawie § 15-17 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 8 stycznia 1997 r. w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop (Dz. U. Nr 2, poz. 14 z późn. zm.), przez współczynnik, o którym mowa w przepisach § 19 tego rozporządzenia, a następnie dzieląc tak otrzymany ekwiwalent za jeden dzień urlopu przez liczbę odpowiadającą dobowej normie czasu pracy obowiązującej pracownika,

a następnie mnożąc tak otrzymany ekwiwalent za jedną godzinę urlopu przez liczbę godzin niewykorzystanego przez pracownika urlopu wypoczynkowego, zgodnie z przepisami § 18 cytowanego rozporządzenia.

Rozważyć wystąpienie do pracownika, wskazanego w protokole kontroli, o dobrowolny zwrot nadpłaconej kwoty ekwiwalentu, a w przypadku odmowy – rozważyć jej wyegzekwowanie od osób odpowiedzialnych za naliczenie ekwiwalentu, stosując zasady określone w przepisach działu piątego ustawy Kodeks pracy.

2.2.2. Zanizenie odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych za 2015 r. (o kwotę 142,47 zł), w wyniku nieprawidłowego ustalenia faktycznej przeciętnej liczby osób zatrudnionych – str. 66-67 protokołu.

Odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych naliczać w stosunku do przeciętnej planowanej w danym roku kalendarzowym liczby zatrudnionych, skorygowanej w końcu roku do faktycznej przeciętnej liczby zatrudnionych, obejmującej pracowników zatrudnionych w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy (po przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy), stosownie do przepisów art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 2016 r., poz. 800) oraz przepisów § 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 marca 2009 r. w sprawie sposobu ustalania przeciętnej liczby zatrudnionych w celu naliczania odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych (Dz. U. Nr 43, poz. 349). Przy obliczaniu przeciętnej liczby zatrudnionych w danym roku kalendarzowym dodawać przeciętne liczby zatrudnionych w poszczególnych miesiącach i otrzymaną sumę dzielić przez 12, zgodnie z przepisami § 3 ust. 1 cytowanego rozporządzenia.

2.2.3. Nieprawidłowe ustalenie średniorocznej liczby etatów nauczycieli stażystów i kontraktowych, co skutkowało zawyżeniem dodatków uzupełniających za 2015 rok wypłaconych nauczycielom kontraktowym (łącznie o kwotę 2.775,20zł) – str. 70-72 protokołu.

Przy ustalaniu średniorocznej liczby etatów nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego, uwzględniać liczbę etatów nauczycieli w okresach, w których wypłacano im wynagrodzenie ze środków ujętych w planie finansowym szkoły, zgodnie z wymiarem zatrudnienia określonym w umowie o pracę lub w akcie mianowania, stosownie do przepisów § 3 ust. 1 i 6 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 stycznia 2010 r. w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 6, poz. 35 z późn. zm.)

oraz nie uwzględniać liczby etatów nauczycieli, proporcjonalnie do okresów, w których pobierali zasiłek chorobowy, świadczenie rehabilitacyjne lub zasiłek opiekuńczy, zgodnie z przepisami § 3 ust. 7 tego rozporządzenia.

W przypadku miesięcy, których nauczyciele nie przepracowali w całości (ze względu np. na nawiązanie lub rozwiązanie stosunku pracy albo urlop bezpłatny) – przyjmować wyłącznie dni robocze z okresu, w jakim nauczyciel był zatrudniony, mając na uwadze, że tylko w sytuacji gdy nauczyciel przez część miesiąca pobierał zasiłek lub inne świadczenie z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, za miesiąc przyjmuje się 30 dni, w związku z postanowieniami pkt 1 załącznika Nr 1 do cytowanego rozporządzenia.

2.2.4. Nieokreślenie – w ogłoszeniach o zamówieniu na odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych – wielkości lub zakresu zamówienia i odesłanie w tym zakresie do specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz zawarcie w treści specyfikacji niejednoznacznych lub sprzecznych zapisów w zakresie opisu przedmiotu zamówienia – str. 76-77 protokołu.

Określając w ogłoszeniu o zamówieniu jego przedmiot, wskazywać wielkość lub zakres zamówienia, stosownie do przepisów art. 41 pkt 4 ustawy Prawo zamówień publicznych.

Przedmiot zamówienia opisywać w specyfikacji istotnych warunków zamówienia w sposób jednoznaczny i wyczerpujący, za pomocą dostatecznie dokładnych i zrozumiałych określeń, uwzględniając wszystkie wymagania i okoliczności mogące mieć wpływ na sporządzenie oferty, stosownie do przepisów art. 29 ust. 1 w związku z art. 36 ust. 1 pkt 3 powołanej ustawy, mając na uwadze, że zawarcie w tym opisie informacji niejednoznacznych lub ze sobą sprzecznych może wprowadzać w błąd wykonawców ubiegających się o udzielenie zamówienia, a przez to może utrudniać uczciwą konkurencję i prowadzić do naruszenia zasad postępowania określonych przepisami art. 7 ust. 1 i art. 29 ust. 2 tej ustawy.

2.2.5. Udostępnienie specyfikacji istotnych warunków zamówień na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z 2015 r. oraz na rozbudowę, remont i przebudowę ośrodka zdrowia następnego dnia po ich publikacji w Biuletynie Zamówień Publicznych – str. 77-78, 85 protokołu.

Specyfikację istotnych warunków zamówienia udostępniać na stronie internetowej od dnia zamieszczenia ogłoszenia o zamówieniu w Biuletynie Zamówień Publicznych albo publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej do upływu terminu składania ofert, stosownie do przepisów art. 42 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.

2.2.6. *Nieprawidłowości w zakresie warunków udziału w postępowaniach o udzielenie zamówień publicznych, polegające na:*

- a) *określeniu warunku dotyczącego wiedzy i doświadczenia w sposób nieproporcjonalny (w postępowaniu na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z 2013 r.) lub nieprecyzyjny (w postępowaniu na rozbudowę, remont i przebudowę budynku ośrodka zdrowia w Łomazach),*
- b) *wymaganiu załączenia do oferty informacji banku lub spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej potwierdzającej wysokość posiadanych środków lub zdolność kredytową – w postępowaniach na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z: 2014 r. – od podmiotów, na zasoby których powołuje się wykonawca w celu potwierdzenia spełnienia warunku dotyczącego sytuacji ekonomicznej i finansowej, a z 2015 r. – od wykonawców składających ofertę w postępowaniu, w sytuacji gdy zamawiający nie opisał warunku udziału w tym zakresie, a dokumentów tych wymagał wyłącznie w ogłoszeniach o zamówieniach – str. 78-79, 86-88 protokołu.*

Warunki udziału w postępowaniu oraz wymagane od wykonawców środki dowodowe określać w sposób proporcjonalny do przedmiotu zamówienia oraz umożliwiający ocenę zdolności wykonawcy do należytego wykonania zamówienia, w szczególności wyrażając je jako minimalne poziomy zdolności, stosownie do przepisów art. 22 ust. 1a ustawy Prawo zamówień publicznych.

Zapewnić zgodność treści ogłoszeń o zamówieniach publicznych z treścią specyfikacji istotnych warunków zamówienia, w tym m.in. w zakresie oświadczeń lub dokumentów potwierdzających spełnianie warunków udziału w postępowaniu, stosownie do przepisów art. 36 ust. 1 pkt 6 oraz art. 41 pkt 7a w związku z art. 25 ust. 1 pkt 1 tej ustawy. Zawarcie w ogłoszeniu oraz w specyfikacji różniących się informacji w tym zakresie uniemożliwia stwierdzenie, jakich w rzeczywistości dokumentów zamawiający wymaga (wskazanych w ogłoszeniu, czy w specyfikacji), co może wprowadzać w błąd wykonawców ubiegających się o udzielenie zamówienia, a w konsekwencji może prowadzić do naruszenia zasad postępowania określonych w przepisach art. 7 ust. 1 powołanej ustawy.

Od wykonawców żądać wyłącznie oświadczeń lub dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia postępowania, stosownie do przepisów art. 25 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, mając na uwadze, że zgodnie z art. 22 ust. 1 pkt 2 tej ustawy, o udzielenie zamówienia mogą ubiegać się wykonawcy, którzy spełniają warunki udziału w postępowaniu, o ile zostały one określone przez zamawiającego w ogłoszeniu o zamówieniu lub w zaproszeniu do potwierdzenia zainteresowania, w związku z czym żądanie dokumentów potwierdzających spełnianie warunków udziału w postępowaniu w sytuacji, kiedy zamawiający tych warunków nie określił, jest zbędne (formalnie pozbawione podstaw prawnych).

2.2.7. *Nieokreślenie w specyfikacjach istotnych warunków zamówień na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych: wymagań dotyczących przekazywania odebranych zmieszanych odpadów komunalnych oraz odpadów zielonych do regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych, standardu sanitarnego wykonywania usług i ochrony środowiska, zobowiązania wykonawcy do wskazania w ofercie instalacji, do których będzie przekazywał odebrane odpady oraz szczegółowych wymagań stawianych przedsiębiorcom odbierającym odpady – str. 80 protokołu.*

Udzielając zamówienia publicznego na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości albo zamówienia na odbieranie i zagospodarowanie tych odpadów, w specyfikacji istotnych warunków zamówienia określać wszystkie postanowienia wynikające z przepisów art. 6d ust. 4 w związku z art. 9d ust. 1 ustawy z 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2016 r., poz. 250), w tym szczegółowe wymagania stawiane przedsiębiorcom odbierającym odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, określając je zgodnie z postanowieniami § 2 – § 5 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 11 stycznia 2013 r. w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości (Dz. U. z 2013 r., poz. 122).

2.2.8. *Ustalenie wartości zamówienia na rozbudowę, remont i przebudowę budynku ośrodka zdrowia w Łomazach bez uwzględnienia wartości zamówień uzupełniających, przewidzianych przez zamawiającego – str. 85 protokołu.*

W przypadku przewidywania możliwości udzielenia zamówień, o których mowa w przepisach art. 67 ust. 1 pkt 6 i 7 ustawy Prawo zamówień publicznych, uwzględniać ich wartość przy ustalaniu łącznej wartości zamówienia, zgodnie z przepisami art. 32 ust. 3 tej ustawy.

2.2.9. *Żądanie wniesienia wadium w pieniądzu – w postępowaniu na rozbudowę, remont i przebudowę budynku ośrodka zdrowia w Łomazach – na dzień przed terminem otwarcia ofert – str. 86 protokołu.*

Termin wnoszenia wadium (niezależnie od jego formy) ustalać do upływu terminu składania ofert, zgodnie z przepisami art. 45 ust. 3 ustawy Prawo zamówień publicznych.

2.2.10. *Wezwanie wykonawców, w postępowaniu na rozbudowę, remont i przebudowę budynku ośrodka zdrowia w Łomazach, do uzupełnienia ofert o dokument potwierdzający doświadczenie w zakresie montażu dźwigu osobowego, w sytuacji kiedy warunku takiego wcześniej nie określono oraz niewezwanie wybranego wykonawcy do złożenia wyjaśnień*

dotyczących innych uzupełnionych dokumentów, w sytuacji kiedy z ich treści nie wynikało jednoznacznie, czy wykonawca dysponuje osobami zdolnymi do wykonania zamówienia o wymaganym doświadczeniu oraz czy nie podlegał wykluczeniu z postępowania na dzień składania ofert – str. 87-90 protokołu.

Wzywać wykonawców do złożenia, uzupełnienia lub poprawienia we wskazanym terminie – brakujących, niekompletnych, zawierających błędy lub budzących wskazane przez zamawiającego wątpliwości – oświadczeń lub dokumentów potwierdzających okoliczności, o których mowa w art. 25 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, w tym oświadczeń lub dokumentów potwierdzających spełnianie warunków udziału w postępowaniu lub kryteria selekcji, wskazanych przez zamawiającego w ogłoszeniu o zamówieniu, specyfikacji istotnych warunków zamówienia lub zaproszeniu do składania ofert, chyba że mimo ich złożenia, uzupełnienia, poprawienia lub udzielenia wyjaśnień oferta wykonawcy podlega odrzuceniu albo konieczne byłoby unieważnienie postępowania, stosownie do przepisów art. 26 ust. 3 w związku z art. 25 ust. 1 pkt 1 tej ustawy.

Mając na uwadze przepisy art. 22 ust. 1 pkt 1 powołanej ustawy, z których wynika, że o udzielenie zamówienia mogą ubiegać się wykonawcy, którzy spełniają warunki udziału w postępowaniu – o ile zostały one określone przez zamawiającego w ogłoszeniu o zamówieniu lub w zaproszeniu do potwierdzenia zainteresowania – nie jest możliwe uzupełnienie, na podstawie art. 26 ust. 3 tej ustawy, dokumentów potwierdzających spełnianie warunków, których zamawiający wcześniej nie określił.

W przypadku gdy z uzupełnionych dokumentów nie wynika jednoznacznie, czy wykonawca spełnia warunki udziału w postępowaniu oraz nie podlega wykluczeniu z postępowania, wzywać go – w wyznaczonym przez siebie terminie – do złożenia wyjaśnień dotyczących oświadczeń lub dokumentów, o których mowa w art. 25 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, stosownie do przepisów art. 26 ust. 4 tej ustawy.

2.2.11. Niezawarcie – w protokole postępowania o udzielenie zamówienia na rozbudowę, remont i przebudowę budynku ośrodka zdrowia w Łomazach – wartości zamówień uzupełniających i wartości zamówienia z ich uwzględnieniem, niewskazanie kwoty jaką zamawiający zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia oraz podanie błędnej daty udostępnienia specyfikacji istotnych warunków zamówienia i ogłoszenia o zamówieniu na stronie internetowej – str. 90-91 protokołu.

W protokole postępowania o udzielenie zamówienia publicznego zamieszczać wszystkie informacje wymagane przepisami art. 96 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych i § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz. U. z 2016 r., poz. 1128) oraz – w przypadku przetargu nieograniczonego – we wzorze protokołu stanowiącym załącznik Nr 1 do tego rozporządzenia.

2.2.12. *Dokonanie zmian umowy na rozbudowę, remont i przebudowę budynku ośrodka zdrowia w Łomazach bez zachowania formy pisemnej. Przekroczenie zakresu upoważnienia do zaciągania zobowiązań związanych z realizacją tej inwestycji – str. 94-97 protokołu.*

Przestrzegać – pod rygorem nieważności – obowiązku zawierania na piśmie wszystkich umów w sprawach zamówień publicznych (w tym zmian ich treści), stosownie do przepisów art. 139 ust. 2 Prawa zamówień publicznych. W szczególności w formie pisemnej zawierać umowy o roboty budowlane, stosownie do przepisów art. 648 § 1 w związku z art. 77 § 1 Kodeksu cywilnego, mając na uwadze przepisy art. 44 ust. 3 pkt 1 i 3 w związku z art. 68 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Zobowiązania pieniężne zaciągać do wysokości kwot wydatków określonych w planie finansowym, zgodnie z przepisami art. 46 ust. 1 i art. 261 ustawy o finansach publicznych.

2.2.13. *Niewyegzekwowanie – od wykonawcy zamówienia na rozbudowę, remont i przebudowę budynku ośrodka zdrowia w Łomazach – przedłużenia terminu ważności gwarancji bankowej, wniesionej na zabezpieczenie należytego wykonania umowy, w sytuacji wydłużenia (o dwa miesiące) terminu zakończenia robót – str. 94 protokołu.*

W sytuacji przedłużenia terminu realizacji umowy o zamówienie publiczne, gdy zabezpieczenie należytego wykonania tej umowy wniesione przez wykonawcę w formie np. gwarancji bankowej posiada określony termin ważności – krótszy niż (przedłużony) termin realizacji umowy – żądać od wykonawcy przedłużenia jego ważności lub wniesienia nowego zabezpieczenia, obejmującego pozostały okres trwania umowy, mając na uwadze funkcję zabezpieczenia (pokrycie roszczeń zamawiającego z tytułu niewłaściwej realizacji umowy), wynikającą z przepisów art. 147 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych.

W przypadku nieprzedłużenia lub niewniesienia nowego zabezpieczenia najpóźniej na 30 dni przed upływem terminu ważności dotychczasowego zabezpieczenia, wniesionego w innej formie niż w pieniądzu, zmieniać formę na zabezpieczenie w pieniądzu, poprzez wypłatę kwoty z dotychczasowego zabezpieczenia, stosownie do przepisów art. 150 ust. 8 tej ustawy.

2.2.14. *Nieprawidłowe rozliczenie wykonawcy zamówienia na rozbudowę, remont i przebudowę budynku ośrodka zdrowia w Łomazach, w wyniku:*

- *niepomniejszenia wynagrodzenia, mimo niezamontowania klapy oddymiającej (o wartości kosztorysowej 579,01 zł) oraz niewykonania części robót branży elektrycznej i sanitarnej, w związku z rezygnacją z prac w piwnicach i zmianą miejsca usytuowania sanitariatów,*
- *dwukrotnej zapłaty za wykonanie fundamentu pod windę (w kwotach po 3.793,64 zł),*

- zapłaty za dokonanie odbiorów technicznych windy przez Urząd Dozoru Technicznego (w kwocie 599 zł), mimo, że sfinansowanie tych kosztów należało do wykonawcy – str. 94-96 protokołu.

Wykonawców robót budowlanych rozliczać rzetelnie i zgodnie z zawartymi umowami, dokonując zapłaty jedynie za roboty faktycznie wykonane i znajdujące potwierdzenie w dokumentacji projektowej i powykonawczej, dokonując – przed wypłatą kwot wynikających z faktur wystawionych przez wykonawców – kontroli ich zasadności i sprawdzając, czy zafakturowana kwota odpowiada ilości i wartości robót faktycznie wykonanych, mając na uwadze obowiązek dokonywania wydatków w sposób wskazany przepisami art. 44 ust. 3 pkt 1 i 3 ustawy o finansach publicznych.

Dokonać weryfikacji i ponownego rozliczenia z wykonawcą robót budowlanych w budynku ośrodka zdrowia, pod kątem zgodności zakresu i ilości faktycznie wykonanych robót z dokumentacją projektową, ofertą i umową.

2.3. W zakresie długu publicznego, przychodów i rozchodów budżetu:

2.3.1. Zaplanowanie w wieloletniej prognozie finansowej danych w zakresie rozchodów z tytułu spłat kredytów, pożyczek, wykupu papierów wartościowych w roku 2016 – w niższej wysokości niż wynikająca z zawartych umów oraz danych w zakresie wyłączeń stosowanych przy wyliczaniu relacji określonej w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, mimo braku przesłanek umożliwiających ich zastosowanie – str. 105, 106 protokołu.

W wieloletniej prognozie finansowej realnie określać dla każdego roku objętego prognozą wartości określone w przepisach art. 226 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, w tym relacje, o których mowa w art. 242-244 tej ustawy.

Do wyliczenia relacji określonej w przepisach art. 243 ust. 1 powołanej ustawy stosować wyłączenia określone w art. 243 ust. 3 i ust. 3a ustawy, jeżeli spełnione zostaną przesłanki umożliwiające ich zastosowanie.

3. W zakresie gospodarki mieniem:

3.1. Żądanie – w ogłoszeniach o przetargu – okazania komisji przetargowej przed otwarciem przetargu dowodu wpłaty wadium – str. 110 protokołu.

W ogłoszeniu o przetargu ustnym nieograniczonym nie zamieszczać żądania okazania komisji przetargowej dowodu wniesienia wadium, bowiem warunkiem udziału w przetargu jest wniesienie wadium w terminie wyznaczonym w ogłoszeniu o przetargu,

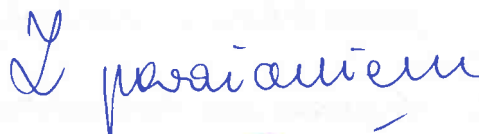
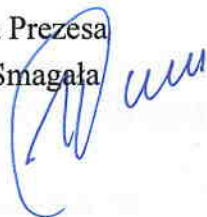
a termin ten winien być ustalony w taki sposób, aby umożliwić komisji przetargowej stwierdzenie, nie później niż 3 dni przed przetargiem, że dokonano jego wniesienia, stosownie do przepisów § 4 ust. 1, 5 i 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z 2014 r., poz. 1490).

3.2. *Nieprzekazanie jednostkom oświatowym gruntów w trwały zarząd – str. 110 protokołu.*

Uregulować formę władania nieruchomościami komunalnymi przez jednostki oświatowe, przekazując w trwały zarząd – w drodze decyzji – nieruchomości będące własnością gminy, niezbędne do wykonywania ich statutowej działalności, stosownie do przepisów art. 43 ust. 1 i 5 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2015 r., poz. 1774 z późn. zm.). Poinformować kierowników tych jednostek o obowiązku wystąpienia z wnioskiem o ustanowienie trwałego zarządu, stosownie do przepisów art. 44 ust. 2 tej ustawy.

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązany zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania, w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl), w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Zastępca Prezesa
Alina Smagała

Do wiadomości:

Rada Gminy Łomazy.